

Tot din primăvara anului 1829 datează și primele treceri mai mari peste Dunăre, în Oltenia. Băjenarii erau aici mai toți români ¹. În iulie 1829, 150 de familii « bulgare » din orașul Oreahovo (Rahova) și împrejurimi se adresează generalului rus Geismar, comandantului armatelor rusești din Oltenia, cerându-i voie să treacă la nord de Dunăre și să se așeze lângă satul Comoșteni din județul Dolj. Băjenarii rămăseseră fără adăpost și erau supuși asupririlor turcești. Divanul aprobă această strămutare dînd dispoziții, la 9 august 1829, lui Scarlat Roset, ispravnicul străinilor din Oltenia, ca să-i așeze lângă acest sat « pã locul ce iei au ales, însă dacă acel loc nu va fi prins mai dinainte dă alți coloniști, sau dacă acest loc nu este al vreunui stăpîn particular sau dacă locuitorii satului Comoșteni nu vor fi prea strîmtorați ». În acest caz trebuie să li se dea voie « să-și aleagă alt loc slobod ».

Băjenarii urmau să fie scutiți pe timp de opt luni de « orice fel de dare i dă podvezi și angarale ». Roset trebuia să cerceteze dacă nu au trecut « aici în țară și alte familii bulgare », trimițînd în acest caz o listă a lor ². Din lista acestor băjenari se vede însă că aproape toți erau români. Trecuți mai înainte la sud de Dunăre, aceștia reveneau acum în țară. Numele lor nu lasă loc la nicio îndoială: Tudor Călărășanu, Radu Croitorescu, Stan Pitaru, Nicolae Ploaie, Ghiță Dobrescu, Marin Mărgoi, Anghel Croitoru, Florea Bumbăcaru, Călin Ploscă, Stan Tultu, Marin Spătaru, Dumitru Văcaru, Barbu Mustăței, Radu Jujea, Florea Țandărică etc. Numirile cu rezonanță bulgară apar foarte rar: Doșko Abagiul, Pene Boiangiul ș.a. ³. Aceasta a dat posibilitate unor localnici să se amestece printre ei pentru a beneficia de aceeași scutire de dări. Nicolăiță Brăiloiu, ispravnicul județului Dolj, descoperise chiar opt inși ce au fost după aceea trecuți din nou în rîndurile birnicilor pămînteni ⁴.

În toamna anului 1829, cînd oștile rusești au trecut la Rahova, mulți bulgari și români au plecat la nord de Dunăre în satele Ostroveni, Rușeni și Grindeni « de ceea parte de Jiu » ⁵. Alături de români și bulgari treceau în țară și țigani, unii fugiți mai înainte și care se reîntorc acum (ca în 1810), alții originari din Rahova ⁶.

În septembrie 1829, treceau la nord de Dunăre 141 de familii românești, care s-au așezat în satele Nedeia, Gighera, Podul Zăvalului și Comoșteni. De astă dată însuși documentul rusesc îi numește « 141 семейства молдован » ⁷.

La începutul lunii decembrie 1829 expira scutirea de dări a primilor băjenari așezați în Oltenia și, după cum anunță Constantin Sterian, sameșul isprav-

¹ Ibidem, *Adm. vechi*, dos. 4 841/1830, f. 45.

² Corespondență în legătură cu așezarea acestora, vezi la Roman ski, *op. cit.*, p. 87 și urm. Vezi și Arh. st. Buc., *Adm. vechi*, dos. 215/1829, f. 44—46. De fapt, treceri la nord de Dunăre, în Oltenia, se constată documentar încă din aprilie 1829 (Roman ski, *op. cit.*, p. 77). La cele 150 de familii se referă probabil și porunca vizirului către caimacamul Nicopolei. Vezi documentul turcesc în *Документи за българската история*, vol. III, Sofia, 1940, p. 161-162.

³ Vezi lista în Roman ski, *op. cit.*, p. 71—72.

⁴ Ibidem, p. 74—75.

⁵ Arh. st. Buc., *Adm. vechi*, dos. 4 791/1830, f. 18; Roman ski, *op. cit.*, p. 169.

⁶ Arh. st. Buc., *Adm. vechi*, dos. 28/1829, f. 2—15; dos. 38/1829, f. 4—5.

⁷ Roman ski, *op. cit.*, p. 76.